

Петро ЯГОДКА: «Боявся втратити довіру людей»

Іван ГЛУШМАН

Напередодні Дня працівників сільськогосподарства я зустрівся з керівником сільськогосподарського приватного підприємства (СПП) «Розвазьке» Петром Ягодкою. Назва воно – одне з найпотужніших на Острозчині. Нещодавно Розваж, де розташоване згадане господарство, приєднався до міста обласного значення, утворивши першу в нашому краї об'єднану територіальну громаду (ОТГ), тож, як кажуть, сам Бог велів розповісти про потужного виробника...

– Петре Івановичу, знаю, що Ви вже більше ніж 21 рік очолюєте сільськогосподарське підприємство у своєму селі. Чи пам'ятаєте ті часи, коли почали цю нелегку роботу?

– Дуже добре пам'ятаю. Якби було легко, то, може, дещо й забув би, а так все добре закарбувалося в пам'ять. Я працював у господарстві на посаді лікаря ветеринарної медицини й усвідомлював, який тягар беру на свої плечі. Проте хотілося змінити ситуацію на краще. Наше колективне сільськогосподарське підприємство (КСП), було одним із найвідсталіших у районі. Йому навіть пророкували загибель одному з перших. І небезпідставно, бо мали великі борги. Зокрема, близько 120 тисяч гривень несплаченої зарплати і 180 тисяч – кредиторської заборгованості в різних організаціях нашого району й сусідніх. Нагадаю, що тоді курс долара був десь 1 до 2-х. Тож сума була чимала – приблизно 150 тисяч умовних одиниць. Крім того, техніка була стара, зношена, «комора» майже порожня (у сніг було десь 30 тонн зерна), наліповороні ями зі силосом. А майже 800 голів худоби треба було чимось годувати. Пригадую, що тоді я найбільше боявся втратити довіру людей. Коли мене обрали керівником господарства, кредитори зажадали гроші. Я пообіцяв і буквально менше ніж за два роки дотримав слова. Люди почали отримувати зарплату, виплатили й заборговані кошти. Було нелегко. Шукав способи, як вийти з боргів. Довелося просити допомоги в колег з інших господарств, підтримала тодішня районна влада. Наприкінці 1999 року КСП пройшло реорганізацію – утворилися СПП «Розвазьке».

– Стартові умови, якщо так можна висловитися, у Вас

були одними з найгірших. Проте Вам вдалося майже всіх «обійти». Який секрет цього, можете поділитися?

– Немза нічого особливого. Формула, так би мовити, проста – працювати чесно, творчо, постійно шукати найкращі варіанти в кожному конкретному випадку, мати надійну команду, довіру. Важливо контролювати, встановити чіткі й зрозумілі правила роботи. Пригадую, на зборах господарства, коли мене обирали, я сказав: «Люди добрі, крім дисципліни поки нічого не можу пообіцяти...». Тоді мені повірили. Доводилося в різних умовах працювати. Дуже добре, що рідко люди відмовлялися, працювали чесно. Усе це згодом дало результат.

Якщо говорити про наше господарство, то важливим вважаю те, що ми не знищили тваринницьку галузь. Можливо, це пов'язано з тим, що я ветеринарний спеціаліст, можливо, що з дідом-прадідом любив тваринництво. Більшість господарств району, мабуть, і всі, почали тоді вирізати худобу, роблячи акцент на рослинництво. Я постійно говорив, що корови – наш золотий фонд. Зернові можуть виродити чи ні, попит на них, а відповідно добра ціна, є або ні. А тваринництво працює стабільно. Тож є певні надходження. З них маємо зарплату, поповнення каси та кошти на інші витрати. Це також можна вважати певним «секретом» успішної роботи.

– Ви вже звертали увагу на те, що найважче було на початку. А чи могли б вирізнити, наприклад, рік, який був найлегшим, а який – найважчим.

– Саме так, найважче було на початку роботи. Проте не можу сказати, що легко було потім, коли вийшли з боргів, розвивали виробничу базу, чи тепер.

Сільське господарство залежне від багатьох чинників – погодних, ринкових та ін. Кожен рік по-своєму важкий. Якщо засуха чи надмірна кількість дощів, врожайність падає. При цьому ціна на зернові може трохи зрости. Якщо навпаки рік на якусь культуру врожайний, то ціна падає. Відповідно ми недоотримуємо очікуваних коштів. Як би не було, ми працюємо, долаємо всі труднощі. Не все йде гладко, але завжди треба трудитися. Тоді й буде результат.

– За двадцять із гаком років у господарства зроблено багато. Про де що ми навіть писали. Хотілось би дізнатися, чим найбільше Ви пишаєтеся?

– Цікаве питання! Зразу й важко сказати. Пишаюся, мабуть, тим, що ми вижили, не були поглинені холдингом і не розпалися на дрібні шматки. Все, що зроблено за 20 років, – важливе. Це і пекарня, і реконструкція тваринницької ферми, і будівництво та ремонт складів, і придбання транспорту й техніки, і розбудова приміщень, і створення хорошого колективу... Господарство багато допомагало для Розважа, його жителів та навіть Острога й інших сіл. Багато допомагали Українській армії, яка захищала нашу країну на Донбасі – усе й не перерахуєш. Наголошую: усе важливе, дурногодяного майже немає. Не будь чогось одного – працювати було б важче. Кожен рік ми старалися щось збудувати, відремонтувати, придбати, вкладаючи свої зарплатні кошти. Найбільшим часом планувемо розширення пекарні. Усе ремонтуємо приміщення, куди вона переїде. На сьогодні те приміщення, у якому печуть наш хліб, уже затісне, не відповідає нашим вимогам. Тож треба покращувати виробничу базу.

– Сплікнучись із Вами, не можу оминути тепер одне з найбільш обговорюваних питань – продаж землі?

– Питання складне. Я вважаю, що ринок землі в Україні має бути. Проте нині він ще не на часі. Думаю, що мають бути чіткі умови продажу землі, а головне – механізми протидії від скупки олігархами й іноземцями наших

сільськогосподарських та інших угідь. Ми добре знаємо, що закон в нас ухвалюють непоганий. Попри це, багаті завжди знаходять шпарини, як збагатитися, обійти закон. Уважаю, що насамперед земля має мати право купити той, хто на ній працює, причому – тривалий час. Місцевий виробник має мати перевагу. Але ми розуміємо, що при потребі «знайдуть» і таких. Потім через підставних осіб землю скуплять чужинці й будуть диктувати селянам свої умови. Податки платитимуть десь у Києві чи інших містах, а ми залишимося й далі бідними. Думаю, що цього допускати не можна. Я часто запитую прихильників продажу землі, чи зможе фермер купити землю, якщо він ледь зводить кінець з кінцями. То для кого той закон готують?

– І на завершення попрошу коротко підбити підсумки роботи в цьому році.

– Загалом рік для нашого господарства був непоганий. Я вважаю, що кожне господарство має бути різногалузевим, особливо в рослинництві. Треба сіяти різні культури. Тоді, якщо щось і не виродило, компенсація буде іншим. Ми сіємо і ячмінь, і пшеницю, і горох, і гречку, і ріпак, і кукурудзу, і сою, і буряки, і овес. Для прикладу, візьму останню з

названих культур. Овес рідко хто сіє, особливо корпорації. Ми цього року вирощували його і він дав гарний врожай – до 50 центнерів із гектара. Цікаво, що це великий попит на згадану культуру. Ураховуючи, що затрати на обробіток невеликі, для господарства це добре. Як буде наступного року – важко сказати. У 2018 році був низький урожай ячменю. Цього року – прерасні збори. Проте спостерігається, як кажуть, «друга сторона медалі» – суттєво знизилася ціна на цей злак. Добре цього року виродила кукурудза, гірше – пшениця. Загалом рік був непоганий, не забагато кращий ніж попередні, і не найгірший. Урожай наразі ми не поспішаємо продавати. Майже все висушене, готове до продажу. Чекаємо на кращу ціну. Як правило, така тактика себе виправдовує, адже ми маємо відповідні склади, де зберігаємо вирощене.

Принагідно хочу привітати колектив СПП «Розвазьке», його ветеранів і колег із інших сіл району. Хай усім Бог дає міцне здоров'я, мир, завжди сприятливу погоду на полях і душевну в сім'ях та довгих роках життя.

– Дякую за цікаву розповідь!